

Informační materiály

PRESBYACUSIS – Oslabení sluchu způsobené věkem

Následující řádky jsou určeny všem těm, kteří se domnívají, že neslyší tak dobře, jako dříve. Popisují, proč mnoha lidem slábnou s věkem sluch, jakým způsobem lze sluch vyšetřit a vysvětlují, co je třeba dělat, pozorujeme-li zhoršení sluchu.

Někteří lidé si nechtějí zhoršení sluchu připustit. Ale bohužel zhoršení sluchu patří ke stárnutí. Jedna pětina všech dospělých a více než polovina lidí starších 60 let má horší sluch. Zhoršení sluchu, které je součástí stárnutí se nazývá presbycusis.

Jestliže je Vám ale méně než 60 let a pociťujete zhoršení sluchu, je nesmírně důležité, abyste vyhledali lékaře, protože v tomto věku není ještě pravděpodobné, že by se o presbycusis jednalo.

Presbycusis

–jedná se o přirozenou ztrátu sluchu, která přichází s věkem. Je způsobena úbytkem jemných buněk kochleárního aparátu vnitřního ucha, které jsou tím místem, které zprostředkovává přenos signálů vyvolaných sluchem nervovým systémem do mozku. S přibývajícím věkem těchto buněk ubývá a lidé pozorují, že zvuky již nejsou tak jasné a zřetelné, jak tomu bývalo dříve.

U mnoha lidí začíná presbycusis tak, že jsou nejdříve setřeny vysoké tóny (vysokofrekvenční). Proto jako první projev této poruchy se může stát, že přestává rozumět mluvenému slovu.

Je tomu tak proto, že souhlásky s, š, t, k, p, f jsou formovány vysokou frekvencí zvuku ("kočička"?).

Které příznaky je třeba sledovat

Prohlédněte si následující seznam. Které z příznaků jste již u sebe pozorovali?

- zdá se vám, že lidé nemluví dost zřetelně
- je třeba, aby Vám ostatní vícekrát zopakovali, co řekli, abyste správně porozuměli
- máte problém rozumět tomu, co bylo řečeno v hlučném prostředí: v restauraci atd., i když tam ostatní slyší dobře běžnou konverzaci
- jestliže hovoříte v určité skupině, je obtížné sledovat konverzaci
- je pro Vás namáhavé konverzaci sledovat
- ostatní si myslí, že máte příliš hlasitě zapnuté rádio či televizi, ale vy byste je jinak neslyšeli
- máte problémy slyšet v telefonu

Čím více z výše uvedených příznaků u sebe pozorujete, tím je pravděpodobnější, že se jedná o presbycusis.

Kdy k lékaři

Zhoršování sluchu Vám jistě dělá obtíže a starosti. Proto je třeba, abyste se s někým poradili. Prvním krokem, který je třeba uskutečnit, je návštěva praktického lékaře.

Na tuto návštěvu se řádně připravte, nejlépe si své příznaky sepište a zdůvodněte, proč si myslíte, že se Váš sluch zhoršil. Můžete k tomu použít výše uvedený seznam. Dále je důležité, abyste si dobře rozmysleli a mohli také svému lékaři přesně sdělit, jakým způsobem ovlivňuje zhoršení sluchu Váš život a jednotlivé činnosti a situace.

Váš praktický lékař bude jistě schopen provést orientační sluchové vyšetření slovem, ladičkou a podle výsledku tohoto vyšetření Vás pravděpodobně odešle na specializované audiologické vyšetření nebo k odbornému ušnímu lékaři, kde bude Váš sluch přesně vyšetřen pomocí přístrojů.

Jestliže se Vám zdá, že Váš praktický lékař Vaše problémy podceňuje, je třeba, abyste mu vysvětlili, jak významně tyto obtíže ovlivňují Váš život. Vysvětlete mu, že byste rádi zjistili, co je možné učinit. Dalším odborníkem, který se Vaším problémem bude zabývat, je otorhinolaryngolog (ušní lékař) a nebo přímo foniatr.

Předtím než absolvujete audiologické vyšetření, vyšetří lékař otoskopem zevní zvukovod. Jedná se o to, aby například v zevním zvukovodu nebyla překážka, nejčastěji cerumen – tzv. ušní zátka.

Vyšetření sluchu (audiometrie) trvá cca 20 minut. Vyšetřující Vás požádá, abyste si nasadili sluchátka a naslouchali pozorně různým zvukovým signálům v jednom či druhém uchu a abyste vždy signál označili stisknutím tlačítka. Postupným zeslabováním a zesilováním signálu zjistí intenzitu, kdy je tón slyšitelný a kdy je již nepříjemně silný až bolestivý.

Jestliže tento test prokáže poruchu sluchu, je třeba dále provést test kostního přenosu, který zjišťuje na obou stranách funkčnost vnitřního ucha (a odliší tak poruchu vnitřního a středního ucha).

Jestliže se podezření na poruchu sluchu potvrdilo objektivním vyšetřením Audiolog či odborný ušní lékař Vám vysvětlí výsledky testů a poradí Vám, zda Vám pomohou sluchadla a/nebo jaká je další možná pomoc, eventuálně Vám doporučí další potřebná vyšetření.

Jestliže Vám poradí, abyste užívali sluchadla, je to jistě dobré řešení a není vhodné je příliš odkládat. Čím dříve si na ně zvyknete, tím lépe.

Podrobnosti se dozvíte v dále připravovaném informačním materiálu o sluchadlech a naslouchacích pomůckách.

Chtěli bychom Vám poradit, jak lépe žít i s částečnou poruchou sluchu, kterou je možné kompenzovat nejen sluchadly, ale také zesilovači telefonů, televize a radia, zesilovačů domovních zvonků a podobně.

Tento informační materiál byl vydán za laskavé podpory Ministerstva zdravotnictví ČR GEMA 2002.

PDF dokument vytvořen 10-03-2004